

EL RACÓ DE LES EXPERIÈNCIES

• Pares i mares d'alumnes

No hi ha dubte que estem immersos en una societat de consum, on tot es compra, tot es ven, tot es paga. Malauradament la nostra situació econòmica ens marca el nivell de vida i la seva qualitat. Aquest món, que hem creat els adults, és el mateix que transmetem als nostres fills i filles, i no només això, sinó que amb el temps i amb un acurat màrqueting basat a crear noves necessitats i reforçat pels mitjans de comunicació i la publicitat, anem engrandint aquest consumisme que, alhora, ens va devorant d'una manera ràpida i insaciabile.

En el moment de transferir tot el millor de nosaltres, també fem arribar als nostres aquesta estructura i manera de funcionar basada en els diners. Però per altra banda, ni ens hem educat ni tampoc hem sabut educar els nois i noies a ser crítics davant dels determinats missatges que els bombardegen contínuament i els conviden a consumir d'una manera desmesurada. És aquí on tant pares i mares, com educadors, com els diferents mitjans de control hauríem d'incidir i treballar a fons. No es tractaria de dir no, ni de censurar res, sinó de dialogar, raonar i desvetllar l'esperit crític, i alhora aplicar-lo a nosaltres mateixos. Es tracta de saber crear una escala de valors, de saber per què fem el que fem. De saber què tenim o de què disposem, què volem i fins a on podem arribar.

El fet que els nostres fills i filles puguin disposar d'uns diners, encara que sigui una petita quantitat, els dona una certa seguretat i fins i tot un aire independent; si volen prendre alguna cosa, si volen agafar el bus, si volen algun caprici... saben que només posant la mà a la butxaca en tenen al seu abast; però també han de saber que si se'ls gasten, no en podran tornar a disposar fins al cap d'uns dies, i per tant, fins aleshores, perdran aquella seguretat. Per altra banda, també saben que si se'ls guarden i estalvien, al cap d'un temps aquesta quantitat anirà en augment i tindran al seu abast coses més cares. En definitiva, es planteja tot com una mena de joc, en què cal seguir un raonament i una lògica per poder tirar endavant i superar les diferents situacions, i en què nosaltres, els adults, no només tenim molt a dir sinó que ens convertim en reflex i exemple del que han de seguir.

Els i elles, com nosaltres, esperen un sou, una retribució, uns diners al cap de la setmana, o del mes, o d'una manera indeterminada, aconseguir, com nosaltres, aquelles petites coses, allò desitjat, que els fa sentir més integrats, que senten com el seu propi toc personal, senten de vegades la responsabilitat de triar una determinada cosa entre una àmplia oferta, i és aquí, partint d'un criteri propi, on posaran en joc tot el seu enginy per triar allò que els satisfarà sense passar-se d'un pressupost i es podran sentir responsables i lliures en la seva elecció.

A. D.
unpapidunampa

• Professorat

ELS FILLS I ELS DINERS

En una enquesta recent de la Fundació d'Ajuda a la Drogoaddicció realitzada a famílies amb fills entre 14 i 20 anys, el 20% dels pares reconeixia sentir-se desbordat per les exigències econòmiques dels seus fills. I és que els diners són importants en l'educació de la mainada. I si no s'utilitzen adequadament sempre són font de conflictes. Per evitar-ho, el primer que hem de tenir clar és la seva finalitat. Els diners són un mitjà per cobrir necessitats autèntiques; per al perfeccionament propi i dels altres; mitjà que s'ha d'utilitzar amb criteris de racionalitat i moderació. Però mai poden ser un fi en si mateix. Si en fem bon ús ens perfeccionem i ens ajuden a ser més lliures. Si en fem mal ús, si n'abusem, ens esclavitzen i, en contra del que sembla, no ens fan més feliços.

Des de petits convé ensenyar els fills a manejar els diners; que coneguin el seu valor, el que costen les coses. De més grandets és aconsellable que tinguin noció del pressupost familiar -sense capficar-los massa-, i que disposin d'una petita paga setmanal perquè aprenguin a administrar les seves despeses. Paga que anirà augmentant a mesura que es van fent més grans i augmenten les seves necessitats. Naturalment és de sentit comú que si l'esgoten abans d'hora, no els haurem de donar més diners. En arribar a l'adolescència és quasi imprescindible assignar als fills aquesta setmanada, ja que disposar de diners els dona seguretat; i suposa autonomia que és el que ells identifiquen com llibertat. Al contrari, haver de demanar "quartos" als pares cada vegada que els necessiten augmenta el seu sentit de dependència, la qual cosa no els ajuda a madurar. En canvi si els poden guanyar ells fent alguns petits

treballs extraordinaris o acomplint determinats encàrrecs, això sí que els ajuda a sentir-se més grans i segurs. Però hem d'evitar que s'acostumin al fet que tot treball per a la casa o que tota bona nota hagin de ser remunerats econòmicament, atès que és el seu deure. La conveniència de la paga que hem comentat no significa que els haguem de donar molts diners; més aviat al contrari: convé que vagin una mica justos encara que la família disposi de molts mitjans econòmics. Precisament

el problema més important avui en dia relacionat amb l'educació financera dels fills és que se'ls està donant tot fet ja des de petits, i se'ls priva de descobrir l'alegria d'aconseguir les coses amb esforç. Per un amor mal entès, o perquè no siguin diferents dels amics, tot sovint se'ls està donant massa diners i massa regals, la qual cosa contribueix a fer-los egoistes i capritxosos. Si abans no s'ha dit mai que no, és difícil que després entenguin que hi ha coses que no poden demanar o que no els són convenients.

Frederic Gómez Pardo

CEM i n f o r m a

CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL - CONSELL MUNICIPAL D'EDUCACIÓ

EL VALOR EDUCATIU DEL DINER

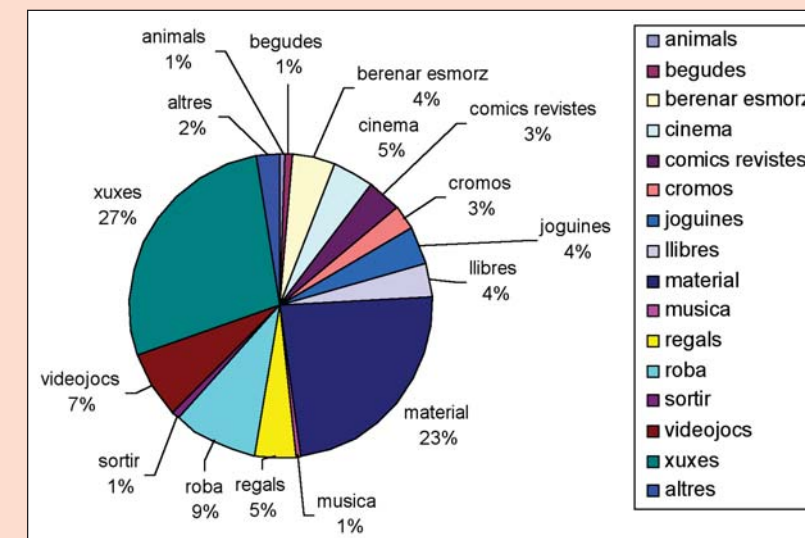
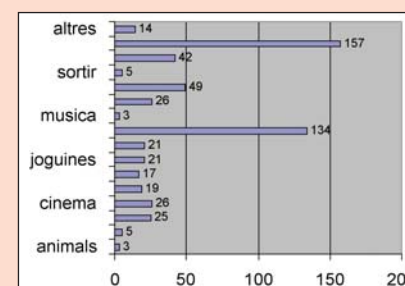
INFORMACIÓ

A partir d'una petita mostra d'enquestes, 472 del total de les rebudes, s'ha extret la informació següent:

De l'enquesta es desprèn que en general els nois i noies disposen de diners. No hem pogut concloure gaire res pel que fa a la percepció d'una paga com tampoc de la quantitat de diners de què disposen. El concepte de paga era entès com una assignació fixa i regular rebuda cada determinat període de temps per poder atendre les despeses personals. Moltes respostes entraven en contradicció ja que deien rebre paga però també que els donaven diners sempre que en necessitaven.

Tant els nois com les noies es gasten els diners comprant llaminadures i material escolar. Pel que fa al concepte de si hi ha diferència entre els nois i les noies, la diferència està en la roba i els videojocs. Les noies gasten molt més en roba i els nois en videojocs.

Amb què els gasto?

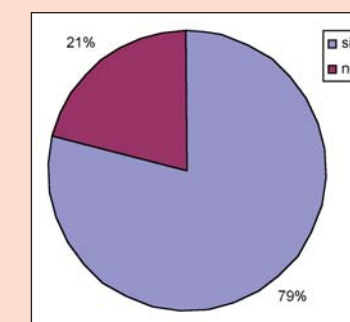
Els més petits diuen gastar-se els diners per comprar cromos i juguines i els més grans per anar al cinema, en música o per sortir amb la colla.

N'estalvio?

El 79% del total diu que n'estalvia. Ho fan el 74% de les noies i el 83% dels nois.

NÚRIA MARCA. Comissió de Comunicació

S'agraeix la col·laboració de tots els centres educatius de la ciutat

POT TENIR O TÉ, EL DINER, UN VALOR EDUCATIU?

Qualsevol aspecte de la nostra vida social té un valor educatiu. No n'han de tenir els diners si formen part, de manera cada vegada més transparent, de molts aspectes de la vida de cada dia?

Sense adonar-nos-en estem educant els nostres fills des d'un punt de vista econòmic. Ja que ho fem, val la pena que hi reflexionem i no ens deixem portar pel nostre entorn.

HA CANVIAT EL VALOR EDUCATIU DEL DINER?

Tinc la impressió que abans hi havia una cultura del diner més clara. Els meus fills, de petits, s'estranyaven per les normes que els imposàvem a casa respecte a formes d'estalvi com ara la indicació de tancar els llums, demanar que es mengés tot el que hi havia al plat, etc. Vaig créixer en un ambient on era molt present una actitud econòmica d'administració de l'escassetat. Ens ensenyaven a estalviar i a respectar i fer durar les coses... En aquesta tasca hi contribuïa tota l'estructura social, per exemple les mateixes caixes que fomentaven l'estalvi infantil amb les conegudes guardioles.

Jo encara veig en l'estalvi, des d'un punt de vista educatiu, moltes virtuts. I és que l'estalvi fomenta una cosa molt important: la previsió del futur. Si en un futur vols tenir alguna cosa cal que abans ho hagi previst, planifiquis què cal fer i tinguis la suficient capacitat per acceptar el temps d'espera que requereix.

En canvi, la nostra societat s'ha enriquit de manera ràpida i relativament fàcil. Vivim en una societat del benestar i hi vivim amb certa opulència. I aquesta situació ha afavorit certs problemes educatius com per exemple la sobreprotecció exagerada dels nostres

fills i filles, especialment amb la satisfacció de tots els capricis, no educant-los en el fet de saber esperar, de saber actuar amb mesura, etc. A més, el sistema educatiu ha cultivat la motivació i ens trobem que hem educat noves generacions predisposades a deixar-se seduir per la publicitat. Qui educa en l'economia no és només la família ni només l'escola sinó tot el context social, la publicitat, els concursos televisius...

QUIN COMPORTEMENT HAURÍEM D'INSTAURAR I RECUPERAR? COM ENTRAR EN EL DEBAT? CAP ON?

El mateix descontrol i desorientació general que hi ha a casa a l'hora d'encarar i assumir la responsabilitat que ens pertoca d'educar els nostres fills, és lògic que s'hagi estès als comportaments pròpiament econòmics.

Ara bé, en primer lloc és important desdramatitzar el malestar i més aviat buscar respostes en positiu, pràctiques i eficaces.

Segonament, cal entendre que la manca de models educatius no afecta tant els grans principis i valors abstractes com els aspectes particulars de la nostra vida quotidiana.

Amb l'arribada de la democràcia i la corresponent obertura social i l'assoliment d'uns bons nivells de benestar material hem deixat de banda molts estils de vida tradicionals sense omplir el buit educatiu que han creat.

Aquesta absència de models és la que ens resta la capacitat d'acció i reacció davant els nous problemes. Els pares, la gent, sabem que tenim un problema però no sabem què hem de fer. No sabem com actuar davant l'excés d'hores de TV, no sabem com organitzar uns bons horaris familiars que siguin educatius, etc.

Per tant, cal donar idees i pautes per educar en maneres de fer, establint unes bones rutines diàries. Hi ha molts aspectes de la nostra vida quotidiana que tenen una dimensió econòmica, com per exemple els hàbits alimentaris, l'ús dels telèfons mòbils, el tractament dels residus, tot el discurs de la sostenibilitat, etc. I hem de saber trobar les formes d'educar la dimensió econòmica d'aquests aspectes de la nostra vida a través d'un reordenament adequat a través de les maneres de tractar-los.

Els hàbits alimentaris, posem per cas, tenen la seva expressió econòmica. No llençar el menjar és una educació en diners. I en general no menjar capriciosament, és a dir, no deixar el menjar al plat i menjar de tot, o agafar just el que et pots menjar. És a dir, es pot treballar tot allò que suposa no malbaratar recursos i després reflexionar-hi.

O bé, ens podem demanar com podem utilitzar el mòbil perquè sigui educatiu. El telèfon mòbil és un bon instrument per educar en els diners, aprenent a administrar-los o a posar límits en la seva utilització.

Així doncs, en l'educació d'actituds estalviadores hi podem trobar:

- L'expressió d'una actitud que indica una reflexió davant la despesa
- La capacitat per ajornar la satisfacció immediata
- El foment de la capacitat de previsió i d'autocontrol
- La incorporació del futur en el present
- L'educació en la contenció davant el consum i per evitar respostes compulsives

QUIN VALOR PROPOSARIA TREBALLAR I PRACTICAR AQUEST SEGLE XXI?

Si hagués de proposar un valor per al segle XXI seria el de la temprança, és a dir, la

sobrietat, la contenció, que tenen a veure amb civisme i en frenar la satisfacció immediata del desig. Precisament, un valor de gran transcendència econòmica!

COM HO PODEM TREBALLAR?

Primer de tot hem de saber quina mena de fills volem i en quin tipus de societat, i actuar per aconseguir-ho. Ara bé, com que la desorientació es manifesta no tant en els principis com sobretot en el terreny més pràctic de la vida de cada dia, cal actuar en cadascuna de les decisions més quotidianes que prenem. Actualment, els pares no sabem fins on cal imposar unes normes per definir els límits en qüestions com el vestir, el menjar, els horaris o les maneres de parlar i, en general, les maneres de gastar diners.

Cal adonar-se que el que educa són les rutines pràctiques i no els valors abstractes. L'educació no és una qüestió d'endocrina-ment, sinó d'exemplaritat. La virtut no

s'ensenyava, deien els clàssics, perquè no és un saber sinó una pràctica.

No s'ha de perdre de vista que educar és transmetre, sobretot, maneres de fer per tal de saber donar una resposta ordenada i plena de sentit a les dificultats que planteja la vida de cada dia. Per tant, no es tracta de fer creure en valors abstractes o de fer estudiar manuals amb sistemes de normes morals de caràcter general.

Al contrari, els models, les maneres de fer, s'aprenen com a estils de vida i com a sistemes pràctics de resolució de problemes. En la mesura que no hi ha models, també desapareix els fons ideològic i moral que els justificava. Sense models totes les maneres de fer semblen igualment legítimes, al marge de les seves conseqüències pràctiques, que tampoc es coneixen. El problema és la manca de criteris per triar uns o altres estils de vida, més enllà de les propostes poc o molt contradictòries que ens arriben a través de la ficció televisiva i cinematogràfica o de la publicitat.

PARTICIPA EN L'ENQUESTA

www.ajuntament.gi/cem

Et sembla bé que els fills rebin una paga o setmanada?

SÍ NO

FÒRUM

www.ajuntament.gi/cem

(Un cop dins només cal que cliqueu sobre la paraula fòrums de la franja superior de color groc.)

Títol: Què vull per a la meua escola?

A l'octubre hi haurà eleccions autonòmiques, què demanaries al nou govern per a la teua escola o institut? Ara és un bon moment per fer una petita revisió de tot allò que funciona i que té bons resultats, i que, per tant, ens agradaria que continués. I també és un bon moment per fer una llista del que ens fa falta, del que ens agradaria millorar i d'allò de què ens agradaria poder disposar.

UN LLIBRE

El desconcert de l'educació
Salvador Cardús i Ros
Barcelona, La Campana. 351 pàg.
(7a. ed. 2002) ISBN 84-88791-89-5

